اخبار

اعدام رئیس گروه ربایش ۵ مرزبان در سراوان

دادگستری کل استان سیستان‌وبلوچستان اعلام کرد: بامداد امروز (دیروز شنبه) حکم مجازات یکی از سرکرده‌های وابسته به گروه جیش‌الظلم در سیستان‌وبلوچستان اجرا شد.

روابط‌عمومی دادگستری کل استان سیستان‌وبلوچستان اعلام کرد: بامداد امروز (دیروز شنبه) حکم مجازات یکی از سرکرده‌های گروهک وابسته به جیش‌الظلم به نام «جاوید دهقان خلد» معروف به محمد عمر به سبب محاربه از طریق کشیدن سلاح و حمله مسلحانه به ماموران سپاه و عضویت و همکاری با گروهک جیش‌الظلم و جیش‌النصر اجرا و وی به دار مجازات آویخته شد.

۱۵ خرداد ۹۴ در پی تحقیقات و اقدامات انجام شده در جهت شناسایی و دستگیری افراد شرور و گروهک‌های تروریستی، متهم «جاوید دهقان خلد» معروف به «محمد عمر» از سرکرده‌های گروهک وابسته به جیش‌الظلم که در ربایش ۵ نفر از مرزبانان در سراوان به عنوان رئیس گروه اقدام کرده بود، دستگیر شد.

پس از تفهیم اتهام اقدام مسلحانه علیه کشور و عضویت و همکاری موثر با گروهک‌های تروریستی، پرونده نامبرده با صدور کیفرخواست برای رسیدگی به دادگاه انقلاب اسلامی زاهدان ارسال شد.

دادگاه پس از انجام رسیدگی‌های قضایی نسبت به متهم «جاوید دهقان خلد» اقدام به صدور رأی کرد و بر اساس حکم دادگاه بدوی به اعدام محکوم شد.

در نهایت، پس از قطعیت حکم در دیوان عالی کشور و طی تشریفات قانونی، «جاوید دهقان خلد» بامداد دیروز در محوطه زندان مجازات شد. تشریفات قانونی پرونده قضایی وی از سال ۹۴ تاکنون طی شده است.

شرکت در عملیات تروریستی در کوه بیرک ایرانشهر که منجر به شهادت ۲ تن از نیروهای سپاه شد و ربایش ۵ نفر از مرزبانان در سراوان از جمله اقدامات تروریستی این فرد بود. بنا بر این گزارش، در پی وقوع یک حادثه تروریستی در ظهر روز ۲۰ فروردین‌ماه سال ۹۴ دو نفر از پرسنل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هنگام پایین آمدن از کوه بیرک در کمین تیراندازی تروریست‌ها قرار گرفتند و به شهادت رسیدند.

در ماجرای ربایش ۵ نفر از مرزبانان کشورمان نیز «جاوید دهقان خلد» در نقش سرکرده تروریست‌ها اقدام کرد؛ در جریان این ماجرا، یکی از مرزبانان کشورمان به نام «جمشید دانایی‌فر» که در تاریخ ۱۷ بهمن‌ماه ۱۳۹۲ به همراه ۴ سرباز دیگر در منطقه مرزی نگور چابهار توسط اشرار منطقه ربوده شده بود، توسط تروریست‌ها به شهادت رسید.

■■■

تماس «راب مالی» با مقام‌های تروئیکای اروپا درباره برجام

نماینده ویژه آمریکا در امور ایران با مدیران سیاسی وزارتخانه‌های خارجه ۳ کشور اروپایی عضو برجام در رابطه با جمع‌بندی آنها درباره توافق با ایران گفت‌وگو کرد.

به گزارش فارس، «راب مالی» نماینده ویژه آمریکا در امور ایران پنجشنبه با مقام‌هایی از کشورهای آلمان، فرانسه و انگلیس صحبت کرد تا با اعضای اروپایی برجام درباره دیدگاه‌شان نسبت به این توافق رایزنی کند.

خبرگزاری رویترز با انتشار این خبر نوشت، یک دیپلمات اروپایی که از این تماس‌ها مطلع بوده درباره گفت‌وگوی راب مالی با مدیران سیاسی وزارتخانه‌های خارجه آلمان، فرانسه و انگلیس گفت: «این [تماس‌ها] برای جمع‌بندی پرونده و ارزیابی وضعیت فکری ما بوده است».

یک منبع دیگر که از این تماس‌ها مطلع بوده، انجام این گفت‌وگو را تایید کرد اما جزئیات بیشتری در این باره ارائه نکرد.

وزارت خارجه آمریکا شامگاه دیروز در بیانیه‌ای درباره انتصاب راب مالی به عنوان نماینده آمریکا در امور ایران اعلام کرد: «بلینکن (وزیر خارجه آمریکا) در حال ایجاد تیمی از کارشناسان با دیدگاه‌های متنوع است که رهبری این تیم بر عهده «راب مالی» به عنوان نماینده ویژه ما در امور ایران است که در مذاکرات قبلی درباره محدودیت‌های برنامه هسته‌ای ایران مشارکت داشته و وزیر خارجه اطمینان دارد که وی و تیمش قادر خواهند بود یک بار دیگر این کار را انجام دهند».

■■■

برنامه زمان‌بندی برگزاری انتخابات خردادماه ۱۴۰۰ اعلام شد

معاون سیاسی - اجتماعی استاندار تهران مشروح برنامه زمان‌بندی برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری، میاندوره‌ای مجلس خبرگان رهبری و مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا در سال ۱۴۰۰ را اعلام کرد.

شکرالله حسن بیگی، معاون سیاسی -اجتماعی استاندار تهران با اشاره به تاریخ تشکیل ستاد انتخابات کشور و هیات اجرایی انتخابات ۱۴۰۰ اظهار داشت: براساس اطلاعیه، در تاریخ ۱۱ اسفندماه ستاد انتخابات کشور تشکیل می‌شود.

معاون سیاسی - اجتماعی استانداری تهران گفت: هیات اجرایی انتخابات ۱۴۰۰ شوراهای اسلامی شهر و روستا در تاریخ ۱۹ اسفندماه، هیات اجرایی مجلس خبرگان رهبری و مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۸ فروردین‌ماه ۱۴۰۰ و هیات اجرایی انتخابات ۱۴۰۰ ریاست‌جمهوری در تاریخ ۲۱ اردیبهشت‌ماه تشکیل می‌شود.

بر اساس زمان‌بندی تعیین شده، مجموع زمان و فرآیند انتخابات ریاست‌جمهوری خردادماه ۱۴۰۰، ۳۹ روز تعیین شده است که بر این اساس پس از تشکیل هیات اجرایی مرکزی در ۱۱ اسفندماه ۹۹، هیات‌های اجرایی در تاریخ ۲۱ تا ۲۳ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ با مهلت ۳ روز، ثبت‌نام از تاریخ ۲۱ لغایت ۲۵ اردیبهشت‌ماه با مهلت ۵ روز، انتشار اسامی نهایی ۵ و ۶ خردادماه ۱۴۰۰ به مدت ۲ روز و تبلیغات از تاریخ ۷ لغایت ۲۶ خردادماه ۱۴۰۰ به مدت ۲۰ روز در نظر گرفته شده است. ۲۷ خردادماه ۱۴۰۰ ممنوعیت تبلیغات و ۲۸ خردادماه نیز روز اخذ رای اعلام شده است.

دیدار مداحان اهل‌بیت(ع) با رهبر انقلاب، مجازی برگزار می‌شود

دیدار سالانه مداحان اهل‌بیت با مقام معظم رهبری در سالروز میلاد حضرت زهرا(س) امسال به صورت مجازی برگزار خواهد شد. در این برنامه تعدادی از مداحان همچون سال‌های گذشته محضر رهبر انقلاب به شعرخوانی و مولودی‌خوانی به مناسبت میلاد حضرت زهرا(س) خواهند پرداخت. این دیدار روز چهارشنبه ۱۵ بهمن‌ماه ۱۳۹۹ از حدود ساعت ۱۰ صبح برگزار خواهد شد.

جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی بایدن: می‌خواهیم برخی عوامل و محدودیت‌ها را دوباره بر برنامه هسته‌ای ایران اعمال کنیم

بازی با اهرم تحریم

گروه سیاسی: مشاور جدید امنیت ملی آمریکا طی یک مراسم آنلاین در مؤسسه صلح ایالات متحده گفت: «ایران دارد هر چه بیشتر به داشتن مواد کافی برای شکافت هسته‌ای نزدیک می‌شود».

به گزارش «وطن امروز»، نکته مهم اظهارات جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور آمریکا آنجاست که می‌گوید: «ما می‌خواهیم برخی عوامل و محدودیت‌ها را که در چند سال گذشته نادیده گرفته شده‌اند، دوباره بر برنامه هسته‌ای [ایران] اعمال کنیم». سالیوان در این نشست که با حضور استفن هادلی و رابرت اوبراین، مشاوران امنیت ملی در دولت‌های جورج بوش و ترامپ، همچنین کاندولیزا رایس شصت‌وششمین وزیر خارجه آمریکا برگزار شد، اظهار کرد: «اگر ما بتوانیم به دیپلماسی‌ای برگردیم که برنامه هسته‌ای ایران را مهار می‌کند، این می‌تواند مبنایی برای تلاش‌های جهانی با مشارکت شریکان و متحدان منطقه‌ای و اروپایی برای پرداختن به سایر تهدیدهای مهم ایجاد کند». سالیوان با اشاره با اهداف و رویکرد منطقه‌ای دولت بایدن در قبال ایران گفت: برنامه هسته‌ای ایران طی ۲ سال گذشته به طرز چشمگیری پیشرفت کرده است، آنها به طور قابل توجهی به سلاح هسته‌ای نزدیک‌تر از زمان خروج دولت قبلی از برجام هستند. توانایی موشک‌های بالستیک آنها نیز به طرز چشمگیری پیشرفت کرده است. مشاور امنیت ملی آمریکا در ادامه با متهم کردن ایران به «حمایت از تروریسم در منطقه» افزود: حمایت مالی ایران از تروریسم در منطقه فروکش نکرده و در برخی مناطق نیز بیشتر شده است. حملات مستقیم آنها به شرکای منطقه‌ای آمریکا، حمایت از نیروهای نیابتی که هم در حمله به نیروهای آمریکایی و هم شرکای ما در منطقه جسورتر می‌شوند، ادامه دارد و این میراثی است که نصیب ما شده است. سالیوان ادامه داد: «نظر ما این است با بازگشت به دیپلماسی برنامه هسته‌ای ایران را در محفظه‌ای قرار دهیم که بستری را برای ایجاد یک تلاش جهانی از جمله شرکا و متحدان در منطقه، اروپا و جاهای دیگر، برای برطرف کردن تهدیدهای مهم دیگر ایران ایجاد می‌کند. من قبلا به طور علنی گفته‌ام و تکرار خواهم کرد که ما مجبور خواهیم شد مساله موشک بالستیک، این تهدید مهم ایران را برطرف کنیم. مشاور بایدن افزود: ما باید رفتارهای بدخیم ایران در منطقه را نیز حل کنیم. از طرف دیگر سخنگوی کاخ سفید روز جمعه در نشست خبری خود گفت: واضح است برای پیشبرد دیپلماسی، ایران باید از مفاد توافق هسته‌ای سال ۱۳۹۴ کاملا پیروی کند. جنیفر ساکی، درباره برنامه جو بایدن، رئیس‌جمهوری جدید آمریکا، برای بازگشت به برجام گفت: «رئیس‌جمهوری معتقد است ایالات‌متحده باید از طریق دیپلماسی این محدودیت‌های هسته‌ای (مندرج در برجام) را بلندمدت‌تر و مستحکم‌تر کند و به دیگر مسائل مورد نگرانی، از جمله برنامه موشکی ایران و فعالیت‌های منطقه‌ای آن نیز رسیدگی شود».

اظهارات متعدد دولتمردان جدید دولت دموکرات آمریکا در شرایطی است که اگر این اظهارات بدون نام گوینده منتشر شود، کوچک‌ترین تفاوتی با ادعاهای ضد ایرانی ترامپ و پمپئو ندارد و اساسا قرار است سیاست خارجی دولت بایدن در مواجهه با ایران با اندکی تفاوت در تاکتیک‌ها و اتخاذ دیپلماسی هوشمند همان سیاست فشار ترامپ باشد.

این اتفاق در مغایرت کامل با برخی ارزیابی‌های داخل کشور است که از شروع جریان انتخابات در آمریکا، تلاش می‌شد چهره‌ای متفاوت از سیاست‌های احتمالی بایدن ارائه دهد و هزینه‌های ایجادشده برای کشور را به ترامپیسم آمریکایی به عنوان رئیس‌جمهوری دیوانه و تاجرمسلک که از روابط بین‌الملل هیچ نمی‌داند تخفیف و تنزل دهد. بر این مبنا بود که رئیس‌جمهور حسن روحانی، مشکلات و بی‌تدبیری دولتش را به جنگ اقتصادی ترامپ پس از خروج از برجام گره زد و خواستار لعن و نفرین واشنگتن دی‌سی از سوی ملت ایران شد. رئیس‌جمهور در نهایت پس از انتخابات سوم نوامبر با خوشبینی نسبت به دولت آتی آمریکا، اظهار کرد: «چگونه برجام یک پایش شکسته شد؟ آن آدم کم‌سواد تاجرمسلک کاغذی را خط‌خطی کرد و گفت من از برجام خارج شدم، حالا نفر بعد یک کاغذ خوب بگذارد. اینکه چیزی نیست، این اصلا وقت نمی‌خواهد و به مذاکره نیازی ندارد و چیزی نمی‌خواهد».

حالا تیم سیاست خارجی و امنیت ملی بایدن بخشی از کاغذ خوب مورد انتظار روحانی را در روزهای اخیر رونمایی کرده‌اند و خواستار همان چیزی هستند که ترامپ و پمپئو در پی آن بودند؛ یک توافق گسترده‌تر و جامع که علاوه بر ضمیمه کردن مسائل موشکی و منطقه‌ای ایران، بند غروب برنامه جامع مشترک اقدام را هم بردارد.

حسن روحانی و محمدجواد ظریف که پس از بازگشت دموکرات‌ها به کاخ سفید بر این تصور بودند مسائل فی‌مابین ایران و آمریکا ریست شده و به تنظیمات کارخانه بازگشته است، پس از نخستین نشست خبری تونی بلینکن و رونمایی از بازگشت مشروط دولت جدید، با چهره متفاوتی از دولت بایدن روبه‌رو شدند. وزیر خارجه آمریکا در این رابطه تصریح کرد: «بایدن بسیار شفاف بوده؛ اگر ایران به پایبندی کامل به تعهدات خود ذیل برجام بازگردد، آمریکا نیز همان کار را می‌کند». بلینکن ادامه داد: «سپس، از آن به عنوان بستری برای ایجاد توافقی قوی‌تر و طولانی‌تر که دیگر مسائل مشکل‌زا در روابط با ایران را برطرف کند، با کمک متحدان خود استفاده می‌کنیم اما هنوز فاصله زیادی با آن نقطه داریم».

وزیر خارجه دولت جدید آمریکا اضافه کرد: «ایران در چندین حوزه در تناقض با برجام است و مدتی طول می‌کشد اگر تصمیم بگیرند به تبعیت بازگردند و ما باید ابتدا راستی‌آزمایی کنیم که در حال تبعیت هستند». بلینکن تصریح کرد: «اگر ایران تصمیم بگیرد به پایبندی به برجام بازگردد، ما نیز تیم قدرتمندی از کارشناسان تشکیل خواهیم داد تا ابعاد مختلف این موضوع را بررسی کنیم».

با توجه به شروط اعلامی واشنگتن درباره بازگشت مشروط دولت آمریکا به برجام -که تازه آن را هم اول منوط به بازگشت ایران به محدودیت‌های هسته‌ای و سپس فرآیند راستی‌آزمایی تبعیت تهران از برجام کرده- طرف آمریکایی -که اعضای آن از معماران وضع تحریم‌های هوشمند علیه کشورمان هستند- هیچ صحبتی از انجام تعهدات دولت آمریکا به میان نمی‌آورد و می‌خواهد با اهرم تحریم‌ها که در زمان ترامپ مضاعف‌تر هم شد، ایران را در تنگنای بیشتری در امتیاز دادن و عقب‌نشینی بگذارد، این در حالی است که تهران صریحا اعلام کرده است شرط هرگونه بازگشتی به محدودیت‌های هسته‌ای در ازای رفع تحریم‌ها خواهد بود. از جمله اینکه رهبر انقلاب مطالبه اصلی ایران را رفع تحریم‌ها عنوان و اظهار کردند ایران عجله و اصراری برای بازگشت آمریکا به توافق ندارد.

نسخه‌پیچی به سبک ابوطالبی

مشاور سابق رئیس‌جمهوری طی اظهاراتی عجیب گفت: زمان تغییرات اساسی و حرکت از ۵+۱ به دوجانبه فرارسیده است. این می‌تواند به مذاکره دوجانبه، گام برداشتن مرحله‌ای ۲ کشور و حل جامع و دوجانبه مشکلات تبدیل شود. حمید ابوطالبی در حساب کاربری خود در توئیتر نوشت: «برجام حاصل شرایطی اضطراری بود و نه تنها ایران، بلکه آمریکا هم آمادگی رسیدن به توافقی قطعی و جامع و تصویب آن در کنگره را نداشت، لذا طرفین به برنامه جامع اقدام مشترک رسیدند؛ برنامه‌ای وابسته به شرایط داخلی ۲ کشور و حاصل تمایل ایران و آمریکا در برابر کارشکنی برخی کشورهای ۵+۱ در مذاکره». وی تصریح کرد: «اینک نیز همان، برخی دنبال خودمختاری استراتژیک خود هستند و آمریکا هم باز نشان داده تمایل رسیدن به تفاهمی جامع با ایران را دارد، لذا زمان تغییرات اساسی و حرکت از ۵+۱ به دوجانبه فرارسیده است، این می‌تواند به مذاکره دوجانبه، گام برداشتن مرحله‌ای ۲ کشور و حل جامع و دوجانبه مشکلات تبدیل شود». این ادعاها در حالی است که پس از شکست تمام ارزیابی‌ها و وعده‌های مشعشع برجامی ابوطالبی و همراهانش در دولت به جای آنکه این عده از تحمیل هزینه‌ای سنگین به کشور عذرخواهی کنند، همچنان در قامت یک نظریه‌پرداز با اعتماد به نفس فراوان برای سیاست خارجی کشور نسخه می‌پیچند. مشاور پیشین رئیس‌جمهور البته هیچ کدام از این تغییرات اساسی را در زمان انعقاد برجام مطرح نمی‌کرد و ابوطالبی آن موقع نه از اضطرار، بلکه از فتح‌الفتوح برجام صحبت می‌کرد، حالا این دیپلمات و سیاستمدار ایرانی بدون آنکه به روی خودش بیاورد، می‌گوید از برجام عبور کنیم و به سوی توافق دوجانبه با آمریکا حرکت کنیم. گفتنی است ابوطالبی چندی قبل طی مطلبی آورده بود: آیا بازگشت طرفین به برجام، با توجه به اسنپ‌بک و ساختار انتقال تحریم‌های دوجانبه و بین‌المللی کردن آن و ناتوانی آمریکا در لغو تمام تحریم‌ها و صرفا تعلیق برخی از آنها، به نفع ایران است، یا به نفع آمریکا؟ آیا فشاری است بر ایران یا بر آمریکا؟ آیا ابهام در وضعیت ایران است یا آمریکا؟ حمید ابوطالبی که حالا یادش افتاده در برجام چیزی به اسم مکانیزم ماشه یا اسنپ‌بک وجود دارد باید توضیح دهد چگونه می‌توان با آمریکایی که به زعم او از لغو تمام تحریم‌ها ناتوان است، به یک توافق جامع و دوجانبه رسید؟

انتشار یک فیلم از اعتراض شدید مردم بندر امام‌خمینی(ره) به اسحاق جهانگیری

فریاد ملت بر سر دولت

گروه سیاسی: فیلم سفر روز گذشته معاون اول رئیس‌جمهور به بندر امام خمینی(ره) که توأم با اعتراض گسترده مردم بومی آنجا بود، در شبکه‌های اجتماعی بازتاب گسترده‌ای یافت. اسحاق جهانگیری که روز گذشته برای شرکت در مراسم آغاز بازسازی واحدهای مسکونی آسیب‌دیده از آب‌گرفتگی راهی بندر امام خمینی(ره) در استان خوزستان شده بود برخلاف آنچه انتظارش را داشت با صفوف پیوسته مردم معترضی مواجه شد که نسبت به اجرایی نشدن وعده تبدیل این بندر به شهرستان معترض بودند. در حالی صحنه اعتراضات مردمی پس از مواجهه با مسؤولان دولتی در مناطق مختلف کشور در سال‌های اخیر تبدیل به یک عرف شده است که چنین مساله‌ای، حداقل با این شدت و فراوانی تا سال‌های پیش چندان مرسوم نبود.

یقینا مهم‌ترین نکته‌ای که نباید از آن غافل بود، انباشت خشمی است که بویژه در مناطق محروم و دورافتاده در میان مردم به وجود آمده است؛ خشمی که عمدتا پس از روبه‌رو شدن با هر مسؤولی که منسوب به دولت باشد خود را نمایان می‌کند. نمونه اعتراض مردم بندر امام به معاون اول رئیس‌جمهور آن هم در شرایطی که وی برای شرکت در مراسم بازسازی واحدهای مسکونی به این منطقه سفر کرده و موارد متعددی که در ماه‌های گذشته نیز خود را نشان داده‌اند بیش از هر چیز به مثابه یک هشدار باید جدی گرفته شود.

خشم عمومی مردم از مسؤولان دولتی نتیجه ناکارآمدی‌های تثبیت شده و شرایط اقتصادی غیرقابل دفاعی است که بیش از همه بر گرده طبقات محروم سنگینی می‌کند. حاشیه‌نشینانی که در کشاکش سیاست‌های اقتصادی دولت بیشترین هزینه را پرداخته و کمترین آورده‌ای نداشته‌اند به مرحله‌ای از خشم رسیده‌اند که بروز و ظهور آن تنها می‌تواند با حضور یک مسؤول دولتی در میان مردم مشهود شود. در چنین فضایی مضاف بر شرایط اقتصادی و عملکرد مقامات دولتی، نوع مواجهه آنها با اعتراضات مردمی نیز باعث تشدید این خشم شده، تا جایی که تصویر مشهور وزیر سابق بهداشت در مقابل پیرمردی که نسبت به گران بودن نرخ فیزیوتراپی گلایه کرده و از وزیر جواب «خودت بمال» را شنیده بود را می‌توان خلاصه‌ای از تصویر ثبت شده مواجهه دولت با مردم در اذهان عمومی دانست. به عبارت دیگر فارغ از نتایج الگوی مدیریتی و سیاست‌های اقتصادی دولت که باعث ایجاد چنین خشمی شده است، رفتار متکبرانه مقامات دولتی و فاصله‌ای که همواره میان خود و مردم انداخته‌اند (و حتی ارتباط با مردم را به بهانه‌های مختلف تمسخر کرده‌اند) به تشدید چنین خشمی انجامیده است. مردمی که در سخت‌ترین روزهای ممکن و در شرایطی که سنگین‌ترین فشار اقتصادی را تحمل می‌کنند، به ناگاه می‌شنوند که رئیس‌جمهور مدعی نظرسنجی از روی چهره آنها شده و رضایت را در چهره‌شان دیده است(!) در واکنشی طبیعی هرگاه با مسؤولی دولتی روبه‌رو می‌شوند به شکلی این خشم را به رخ آن مسؤول می‌کشند. نهایتا آنکه فارغ از موضوع اعتراض روز گذشته ساکنان بندر امام خمینی(ره) در برابر معاون اول رئیس‌جمهور، باید این خشم را به رسمیت شناخت و اگر توانایی و همتی برای مهار آن در مقامات دولتی نیست حداقل از رفتارهایی که به تشدید آن منتهی شود دوری کنند.

ظرفیت‌های همکاری تهران و پکن در حوزه نفت و گاز با تکیه بر سبد مصرفی انرژی چین

موازنه در برابر تحریم

فاطمه فهیمی: در دوره تحریم‌ها، ایران باید در تعاملات و تجارت بین‌المللی‌اش، بازنگری و برنامه‌ریزی دقیق‌تری نسبت به سابق داشته باشد. تکیه اقتصاد کشور بر نفت و گاز اگر چه بر مبنای سندهای چشم‌انداز کشور باید در حوزه خام‌فروشی کم شود اما در هر حال یکی از مسائل مبتلابه ما از قدیم بوده و در آینده نیز خواهد بود. لذا برنامه‌ریزی دقیق و حرکت‌های هوشمندانه مبتنی بر شناخت نیازهای مشتریان‌مان می‌تواند دستاوردهای بهتری را برای ما رقم بزند. در این میان یکی از راهبردهای مهم برای ایجاد موازنه در مقابله با فشارهای اقتصادی آمریکا که در قالب تحریم علیه ایران اعمال می‌شود، همکاری اقتصادی با چین به عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد جهان است.

چین از قدیم جزو مشتریان بزرگ نفت و مشتقات نفتی ایران بوده است. در دوره تحریم‌ها نیز چین سعی کرده خط خرید خود از ایران را حفظ کند. چین پرجمعیت‌ترین کشور جهان (۱/۴ میلیارد نفر در سال ۲۰۱۹) با رشد سریع اقتصادی است که از آمریکا پیشی گرفته و توانسته به بزرگ‌ترین اقتصاد جهان تبدیل شود. بر اساس گزارش جدید صندوق بین‌المللی پول، اقتصاد چین اکنون یک‌ششم بزرگ‌تر از اقتصاد آمریکاست. این رشد اقتصادی منجر به آن شده تا چین به بزرگ‌ترین مصرف‌کننده و تولیدکننده انرژی در جهان تبدیل شود. افزایش سریع تقاضا برای انرژی، چین را در بازارهای انرژی جهان تأثیرگذار کرده است. با توجه به تغییرات ساختاری در اقتصاد چین طی چند سال گذشته، انتظار می‌رود تقاضای انرژی چین همچنان افزایش یابد. نیاز به امنیت انرژی امروز جزو مسائل مهم امنیت ملی چین محسوب می‌شود. متنوع کردن راه‌های تامین انرژی یکی از استراتژی‌های چین برای تضمین این امنیت است.

شناخت جایگاه و ظرفیت‌های داخلی و نیز شناخت دقیق‌تر نیازهای چین در عرصه انرژی می‌تواند ما را به بازیگری فعال در عرصه انرژی و امنیت چین تبدیل کند.

■ **وضعیت مصرف انرژی در چین**

مصرف انرژی در ۲۵ سال اخیر در چین بیش از ۴ برابر افزایش داشته است.

نگاه دقیق‌تر به سبد مصرفی انرژی چین می‌تواند حقایق بیشتری را برای ما آشکار کند. زغال‌سنگ زیربنای مصرف انرژی چین بوده و بیش از ۷۰ درصد سبد مصرف انرژی چین را تشکیل می‌داده است اما از سال ۲۰۱۴ بنا به دلایل زیست‌محیطی و آلودگی بیش از حد سوخت‌های فسیلی، چین تلاش کرده است مصرف این سوخت را کم و سوخت‌های کم‌کربن‌تر و انرژی‌های پاک‌تر را جایگزین آن کند. امروز بعد از زغال سنگ، نفت بیشترین جا را در سبد مصرفی چین اشغال کرده است. اگر چه نفت هم جزو سوخت‌های فسیلی است که چین بشدت تلاش می‌کند مصرف بیش از اندازه آن را مدیریت کند اما به دلیل نقش حیاتی‌ای که این سوخت در توسعه و اقتصاد این غول اقتصادی بازی می‌کند مصرف آن همچنان رو به افزایش بوده و از سال ۲۰۰۸ تاکنون به بیش از ۲ برابر رسیده است. این رقم در برابر توسعه صنعتی که چین در دهه‌های اخیر داشته است رقم چشمگیری نیست. آمارهای تفکیکی مصرف نفت در حوزه‌های مختلف نشان می‌دهد مصرف نفت در صنایع چین رشدی همپای توسعه این حوزه نداشته است و امروز کمتر از ۱۰ درصد مصرف نفت در بخش صنعت مورد استفاده قرار می‌گیرد و چین توسعه صنعتی‌اش را بر پایه دیگری استوار کرده است. در مقابل مصرف نفت، در حوزه حمل‌ونقل چین در ۳۰ سال گذشته بیش از ۱۲ برابر رشد داشته است و بیش از نیمی از مصرف نفت چین را به خود اختصاص می‌دهد. مصارف خانگی دومین جا را در سبد مصرف نفت چین به خود اختصاص داده است که ۲۵ درصد سبد مصرف نفت این کشور را شامل می‌شود.

قرار دادن این ارقام در کنار استراتژی کمربند و جاده چین و توجه آن به توسعه راه‌های ارتباطی و زیرساخت‌های زمینی در تعاملات بین‌المللی اهمیت این حوزه را برای چین نشان می‌دهد.

■ **رشد مصرف گاز طبیعی در چین**

سیاست چین برای توجه به انرژی‌های پاک‌تر موجب شده است گاز در سبد مصرف انرژی چین جایگاه ویژه‌ای پیدا کند. در سال‌های اخیر مصرف گاز در چین به‌سرعت در حال افزایش است. این کشور به تنهایی یک‌چهارم رشد جهانی مصرف گاز را در سال ۲۰۱۷ به خود اختصاص داده است. میزان مصرف گاز طبیعی در سال ۲۰۱۹ بیش از ۳۰۷ میلیارد متر مکعب گزارش شده که این میزان بیش از ۳/۵ برابر مصرف آن در سال ۲۰۰۸ است. انتظار می‌رود گاز طبیعی تا سال ۲۰۳۰، ۱۵ درصد سبد انرژی مصرفی این کشور را تأمین کند.

رشد مصرف گاز تقریبا در تمام حوزه‌های مصرف انرژی چین قابل مشاهده است؛ اگر چه رشد مصرف گاز در حوزه صنعتی و خانگی چشمگیرتر است. مصرف گاز در حوزه صنعتی چین در ۲ دهه گذشته حدود ۲۰ برابر رشد داشته و در سال‌های اخیر حتی رشد آن شدت گرفته است. امروز بیش از ۴۰ درصد گاز مصرفی چین در حوزه صنعت استفاده می‌شود و این ارقام با شیب تندی در حال افزایش است. مصارف خانگی دومین جایگاه را در سبد مصرف گاز چین دارد که در سال ۲۰۲۰ تقریبا ۲۵ درصد مصرف گاز این کشور را شامل می‌شد. از سال ۲۰۰۶ مصرف گاز در بخش خانگی چین افزایش یافته است و در سال‌های اخیر سرعت رشد آن چشمگیرتر شده است. مصرف گاز در حوزه حمل‌ونقل و خدمات عمومی نیز در حال افزایش است اما این رشد شیب کمتری نسبت به بخش صنعت و مصارف خانگی داشته است. به نظر می‌رسد در طرح کلی چین برای انتقال از سوخت‌های فسیلی با آلودگی بالا به سوخت‌های کم‌کربن، این کشور تلاش می‌کند توسعه صنعتی و همچنین مصارف خانگی‌اش را بر پایه گاز استوار کند.

توسعه مصرف نفت و گاز در سال‌های اخیر موجب شده چین استراتژی‌های متعددی برای تامین نیاز خود به این سوخت‌ها طراحی و اجرا کند. واردات نفت و گاز نقش مهمی در تامین امنیت انرژی چین دارد. لذا چین در سال‌های اخیر به دنبال آن است تا منابع تامین انرژی و مسیرهای ورود آن را به کشورش متعدد و متنوع کند. علاوه بر این چین در این راه به دنبال راه‌های پایدار و باثبات برای تامین انرژی خود می‌گردد و با کشورهای مختلف طرح‌های متعددی را برنامه‌ریزی کرده است.

بر اساس آمارهای رسمی، چین در سال‌های اخیر روزانه بین ۵۵۰ تا ۶۵۰ هزار بشکه نفت از ایران خریده است. در دوران تحریم نیز میزان خریدها بالغ بر ۲۵۰ هزار بشکه در روز بوده است و در ماه‌های اخیر نیز بیشترین میزان فروش نفت کشور به چین بوده است. البته صادرات گاز به چین آمار چشمگیری ندارد. با توجه به برنامه‌ریزی چین برای توسعه مصرف گاز و تبدیل شدن مساله تامین انرژی به یک اولویت ملی مهم برای این کشور، به نظر می‌رسد ایران برای آنکه بتواند جایگاه خود را در میان فروشندگان انرژی به چین حفظ کند باید برای آن برنامه‌ریزی و اقدام کند، در غیر این صورت در سال‌های آتی شاهد از دست رفتن موقعیت صادراتی خود در این حوزه به چین خواهیم بود.